

Č.J. NEPŘIDĚLENO • BRNO • 22. PROSINCE 2022

VERZE DOKUMENTU: 1.1

VÝZNAMNÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE ŠKOLSTVÍ

Často kladené otázky

1 Úvod

Tento dokument poskytuje stručné odpovědi na nejčastější otázky týkající se identifikace významných informačních systémů v oblasti školství. Jeho cílem je usnadnění posouzení naplnění kritérií dle vyhlášky č. 317/2014 Sb., o významných informačních systémech a jejich určujících kritériích, ve znění pozdějších předpisů, u systémů spravovaných školami a školskými zařízení, včetně vysokých škol.

V případě dotazů se prosím obraťte na sekretariát Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost:

Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost

Mučednická 1125/31

616 00 Brno – Žabovřesky

E-mail: regulace@nukib.cz

Upozornění:

Tento dokument slouží jako podpůrné vodítko, nenahrazuje žádný ze zákonů ani prováděcích právních předpisů. Právo změny tohoto dokumentu vyhrazeno.

Informace obsažené v dokumentu se vztahují k právní úpravě účinné ke dni platnosti publikované verze dokumentu.

2 Často kladené otázky

2.1 Jaké systémy mohou obecně spadat do kategorie významných informačních systémů?

Významným informačním systémem se dle § 2 písm. d) zákona o kybernetické bezpečnosti rozumí „*informační systém spravovaný orgánem veřejné moci, který není kritickou informační infrastrukturou ani informačním systémem základní služby a u kterého narušení bezpečnosti informací může omezit nebo výrazně ohrozit výkon působnosti orgánu veřejné moci.*“

- Z poslední části citované definice vyplývá, že do kategorie významných informačních systémů mohou spadat **pouze ty systémy, prostřednictvím kterých je vykonávána působnost školy jakožto orgánu veřejné moci.**
- Jedná se o první krok posouzení naplnění kritérií pro identifikaci významného informačního systému. **Pokud posuzovaný systém nepodporuje výkon působnosti orgánu veřejné moci, neuvažuje se v intencích vyhlášky o významných informačních systémech vůbec.**
  - Systémy podporující výkon působnosti orgánu veřejné moci: V praxi se jedná o ty systémy, které **podporují autoritativní rozhodování o studentech ze strany školy, typicky rozhodnutí o přijetí/nepřijetí a podobně.**
  - Systémy nepodporující výkon působnosti orgánu veřejné moci: Zde půjde o systémy, které **slouží pouze k zajištění provozu školy, nebo ty, které slouží pro výuku a záznamy o ní.**

Příklad: Škola provozuje informační systémy docházky, spisové služby a informační systém pro záznam výsledků studentů. Pouze prostřednictvím spisové služby dochází k rozhodnutím, která lze považovat za výkon veřejné moci. Ostatní dva systémy tak dále vůbec není nutné zvažovat v rámci vyhlášky o významných informačních systémech. Pouze systém spisové služby bude posuzován v návaznosti na kritéria v § 3 vyhlášky o významných informačních systémech.

2.2 Kdy škola vykonává svou působnost jakožto orgán veřejné moci?

K výkonu působnosti škol jakožto orgánů veřejné moci **dochází zejména v případě, kdy je rozhodováno o právech a povinnostech žáků, studentů, akademických pracovníků a dalších osob, typicky na základě školského zákona nebo zákona o vysokých školách, potažmo vnitřních předpisů vysokých škol.**

Konkrétní výčet případů, kdy ředitel školy a školského zařízení rozhoduje o právech a povinnostech, je uveden v **§ 165 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.** Může jít také o další situace, kdy je na úseku státní správy třeba **postupovat v souladu se správním řádem.**

U vysokých škol půjde o širší množinu činností vzhledem k vyšší míře jejich samosprávy, příkladem lze uvést rozhodování o přijetí uchazeče o studium, o přerušení studia, o uznání části studia či přiznání stipendia, o ukončení studia, o uložení povinnosti zaplatit poplatek za studium (viz výčet uvedený v § 68 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách), potažmo vydávání vnitřních předpisů vysoké školy.

2.3 Kdy škola naopak nevykonává svou působnost jakožto orgán veřejné moci?

K výkonu působnosti školy jakožto orgánu veřejné moci naopak nedochází při samotném poskytování vzdělání, případně dalších aktivitách školy, kdy není rozhodováno o právech a povinnostech žáků, studentů, akademických pracovníků či dalších osob.

Není tak potřeba vůbec zvažovat systémy:

- pro **interní provoz**: docházka žáků/zaměstnanců; mzdové systémy apod.
- pro **zajištění samotné výuky**: systémy výhradně pro záznam výsledků žáků, systémy pro zajištění elektronické výuky apod.

2.4 Systém splňuje některý z dopadů v § 3 odst. 1 vyhlášky o významných informačních systémech, jak posoudím nepřiměřené náklady?

Posledním krokem je zvážení, zda lze omezení, narušení, zásah či ohrožení, zmiňované v § 3 odst. 1 vyhlášky o významných informačních systémech, **odvrátit bez vynaložení nepřiměřených nákladů**, jinými slovy, zda **existuje nějaký náhradní způsob zajištění výkonu dané činnosti, který si nevyžádá nepřiměřené náklady**. Tento náhradní proces pak musí existovat v rámci školy jako takové – nelze jej suplovat procesem třetí osoby.

Příklad: Systém spisové služby spravovaný střední školou, ve kterém by docházelo ke zpracování průměrně několika desítek rozhodnutí ročně, lze v případě nedostupnosti nebo ztráty dat z daného systému spisové služby teoreticky nahradit vedením příslušných podkladů a vydáním rozhodnutí v listinné podobě. Zároveň je s tímto procesem předem počítáno (např. jsou pro tyto případy vždy vyhrazena čísla jednací). Takový postup by tak sice byl o něco administrativně náročnější, nicméně lze předpokládat, že náklady na provedení tohoto náhradního opatření budou minimální, a tedy přiměřené. Uvedený informační systém by tak nebyl významným informačním systémem, ani kdyby naplnil některé z kritérií v § 3 odst. 1 písm. a) – f) vyhlášky o významných informačních systémech.

V obdobném systému spisové služby na vysoké škole mohou být zpracovávány tisíce rozhodnutí každý semestr, paralelní vedení a zpracování veškeré dokumentace a souvisejících rozhodnutí v listinné podobě by si pravděpodobně vyžádalo vysoké administrativní náklady, větší počet personálu, zatížení studijních oddělení atp. V takovém případě by narušení výkonu působnosti v důsledku narušení bezpečnosti v daném systému šlo odvrátit pouze s vynaložením nepřiměřených nákladů, jednalo by se tedy o významný informační systém dle § 3 odst. 1 vyhlášky o významných informačních systémech.

3 Podmínky využití informací

Využití poskytnutých informací probíhá v souladu s metodikou Traffic Light Protocol (dostupná na webových stránkách [Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost - Doporučení k používání protokolu TLP ke sdílení chráněných informací \(nukib.cz\)](https://www.nukib.cz)). Informace je označena příznakem, který stanoví podmínky použití informace. Jsou stanoveny následující příznaky s uvedením charakteru informace a podmínkami jejich použití:

Barva	Podmínky použití
Červená TLP: RED	Informace nemůže být poskytnuta jiné osobě než té, které byla informace určena, nebudou-li výslovně stanoveny další osoby, kterým lze takovou informaci poskytnout. V případě, že příjemce považuje za důležité informaci poskytnout dalším subjektům, lze tak učinit pouze se souhlasem původce informace.
Oranžová TLP: AMBER	Informace může být sdílena v rámci organizace, které byla informace poskytnuta. Dále může být poskytnuta pouze těm partnerům, kteří splňují need-to-know a jejichž informování je důležité pro vyřešení problému či hrozby uvedené v informaci. Jiným osobám, než výše uvedeným, nesmí být informace poskytnuta. Původce informace může rozsah sdílení dále omezit.
Zelená TLP: GREEN	Informace může být sdílena v rámci organizace příjemce a případně také s dalšími partnerskými subjekty příjemce, avšak nikoli skrze veřejně dostupné kanály; příjemce musí při předání zajistit důvěrnost komunikace.
Bílá TLP: (WHITE)	Informace může být dále poskytována a šířena bez omezení. Případné omezení na základě práva duševního vlastnictví původce a/nebo příjemce či třetích stran nejsou tímto ustanovením dotčena.

Verze dokumentu			
datum	verze	změněno	popis změny
3. června 2021	1.0	OREVES	Vytvoření dokumentu
22. prosince 2022	1.1	OREG	Změna kontaktních údajů